

Rola szkoły w zapewnieniu uczniom bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni

mgr Emil Błaszkowski
nauczyciel konsultant ds. technologii
informacyjno-komunikacyjnych

Nowa podstawa programowa

- Rozporządzenie w sprawie nowej podstawy programowej wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego zostało podpisane **23 grudnia 2008 r.** (opublikowane w Dzienniku Ustaw nr 4, poz. 17 z dnia 15 stycznia 2009 r.)
- Zaczęło obowiązywać od **1 września 2009 r.**

I i II etap edukacyjny

Zajęcia komputerowe

- I etap – nauczanie zintegrowane (klasy I-III) „powinny służyć do wspomagania nauczania wczesnoszkolnego. Należy unikać czynienia z tych zajęć odrębnego przedmiotu.”
- II etap klasy IV-VI „są już osobnym przedmiotem, ale uczniowie powinni korzystać z komputerów, także ucząc się innych przedmiotów.” (płyty CD w podręcznikach)

Zajęcia komputerowe (I-III)

Należy je rozumieć dosłownie, jako zajęcia z komputerami, prowadzone w korelacji z pozostałymi obszarami edukacji.

Zajęcia komputerowe (IV-VI)

W klasach IV-VI zajęcia komputerowe
to oddzielny przedmiot.

Cel zajęć komputerowych: Uświadomienie uczniom, że komputer służy nie tylko do rozrywki, ale może być pożytecznym narzędziem o wszechstronnych zastosowaniach.

Najważniejsze umiejętności na III i IV etapie kształcenia (jest 8)

1. Umiejętność sprawnego posługiwania się nowoczesnymi technologiami informacyjno-komunikacyjnymi. (5)
2. Umiejętność wyszukiwania, selekcjonowania i krytycznej analizy informacji. (6)
3. Umiejętność pracy zespołowej. (8)

Dlaczego narzędzia technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK) są tak istotne?

- Wymaga tego podstawa programowa.
- Kompetencje informatyczne to kompetencje kluczowe w epoce uczenia się przez całe życie.
- Współczesny świat opanowuje Kultura 2.0, dla której Web 2.0 jest podstawowym narzędziem.
- Mózg – nasz „centralny procesor” - zmienia się pod wpływem nowych technologii (*bez udziału naszej woli*), co z kolei wymaga stosowania nowych technologii w uczeniu się – zgodnie z naszą wolą).

Zadanie szkoły, dyrektora

**Nauczyciele - cyfrowi imigranci mają nauczać
(*wspierać w rozwoju*) uczniów - cyfrowych
tubylców.**

Internet

Potrafi zmieniać jakość życia.

W niektórych przypadkach sprawia, że staje się ono łatwiejsze i przyjemniejsze, ale **może też zamienić nasze życie w koszmar.**

Dlatego właśnie, że często Internet tak diametralnie wpływa na nas i na nasze życie stał się od niedawna przedmiotem zainteresowania psychologów, psychiatrów i socjologów.

Fakty i liczby

- coraz więcej dzieci i młodzieży spędza swój wolny czas uczestnicząc w wirtualnym świecie za pośrednictwem serwisów społecznościowych i gier komputerowych.
- młodzi ludzie spędzają średnio 8 godzin tygodniowo grając w gry komputerowe
- młodzież śpi obecnie 2 do 3 godzin krócej niż 10 lat temu
- w grę World of Warcraft (WoW) gra obecnie 13 milionów graczy, co czyni ją największą na świecie społecznością MMORPG
- ponad 250.000 użytkowników równocześnie gra online w WoW

5 najważniejszych zagrożeń

- **Złośliwe oprogramowanie** – można zainfekować swój komputer klikając w podejrzane linki umieszczane na Facebooku, czy Twitterze.
- **Ochrona prywatności** – przed umieszczeniem swoich osobistych zdjęć, informacji, danych, pamiętaj, że są one ogólnodostępne i mogą być wykorzystane wbrew Twojej woli.
- **Spam 2.0** – sieci społecznościowe są też coraz częściej używane jako narzędzie spamu.

5 najważniejszych zagrożeń

- **Phishing** – media społecznościowe są kopalnią niezwykle wartościowych informacji dla cyberprzestępców.
Na ich podstawie mogą oni spreparować fałszywe maile lub strony WWW wykorzystywane do kradzieży poufnych danych, jak hasła, czy numery kart kredytowych.
- **Luki w aplikacjach społecznościowych** – cyberprzestępcy wykorzystują też luki w oprogramowaniu, wchodząc w ten sposób w posiadanie informacji, które w naszej świadomości są bezpieczne na naszym profilu.

Motywy nawiązywania kontaktów w Internecie

- Uwielbiam być w kręgu zainteresowań
- Nie mogę żyć bez kontaktów w Necie
- Moja rodzina przestaje się mną interesować
- Moi przyjaciele mają własne życie
- Wpadam w depresje
- Jestem samotna/y

Wizerunek w sieci

Wizerunek człowieka jest zgodnie z art. 23 kc zaliczany do jego dóbr osobistych podlegających ochronie niezależnie od tego, czy wskutek posłużenia się nim w sposób bezprawny, a więc bez zgody zainteresowanego, przez osobę trzecią doszło do naruszenia innych dóbr osobistych jak cześć czy godność.

Ochrona wizerunku

Zakres ochrony wizerunku człowieka w sposób szczegółowy określa art. 81 prawa autorskiego, który stanowi, że rozpowszechnianie wizerunku wymaga zgody osoby na nim przedstawionej.

Wyjątki

Ustawa z dnia 4 lutego 1994r o prawie autorskim i prawach pokrewnych (z późniejszymi zmianami i uwzględnieniem dyrektyw Wspólnoty Europejskiej)

Zezwolenia nie wymaga:

- rozpowszechnianie wizerunku osoby powszechnie znanej, jeżeli wizerunek wykonano w związku z pełnieniem przez nią funkcji publicznych;
- rozpowszechnianie wizerunku osoby stanowiącej jedynie szczegół całości takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza;
- rozpowszechnianie wizerunku, gdy za wykonanie wizerunku osoba otrzymała zapłatę (modele, modelki, hostessy).

Osoba publiczna

Osoba publiczna- to zgodnie z definicją encyklopedyczną taka osoba, która wykonuje funkcje publiczne lub przez inną swoją działalność zawodową, gospodarczą, społeczną, polityczną, kulturalną itp. wpływa znacząco na funkcjonowanie społeczeństwa.

Dr Marek Mączyński

Pomówienie

Art. 212 Kodeksu karnego

- **1.** Kto pomawia inną osobę, grupę osób, instytucję, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej o takie postępowanie lub właściwości, które mogą poniżyć ją w opinii publicznej lub narazić na utratę zaufania potrzebnego dla danego stanowiska, zawodu lub rodzaju działalności, podlega grzywnie albo karze ograniczenia wolności.
- **2.** Jeżeli sprawca dopuszcza się czynu określonego w 1 za pomocą środków masowego komunikowania, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.
- **3.** W razie skazania za przestępstwo określone w 1 lub 2 sąd może orzec nawiązkę na rzecz pokrzywdzonego, Polskiego Czerwonego Krzyża albo na inny cel społeczny wskazany przez pokrzywdzonego.
- **4.** Ściganie przestępstwa określonego w 1 lub 2 odbywa się z oskarżenia prywatnego.

Zniesławienie

- Art. 212 k.k. chroni takie wartości jak: dobre imię, cześć, godność osobista, renoma. Pomówić można nie tylko osobę fizyczną, ale także grupę osób, instytucję, osobę prawną).
- Zniesławienie może być popełnione ustnie, pisemnie, za pośrednictwem druku, rysunku, karykatury czy wszelkich technicznych środków przekazu informacji (przez telefon, w internecie), a niekiedy nawet za pomocą gestu.
- W pewnych okolicznościach, zniesławienie może zostać popełnione również poprzez powtórzenie lub zacytowanie cudzych wypowiedzi.

Znieważenie

- **Art. 226. 1.** Kto znieważa funkcjonariusza publicznego lub osobę do pomocy mu przybraną, podczas i w związku z pełnieniem obowiązków służbowych, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

Znieważenie

3. Kto publicznie znieważa lub poniża konstytucyjny organ Rzeczypospolitej Polskiej, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Uzależnienie od komórki

- Jest budzikiem, zegarkiem, notatnikiem. Robimy nią zdjęcia, słuchamy z niej muzyki, w kolejce do lekarza gramy w "węża". Komórka. Kochamy ją i nienawidzimy.

Bez telefonu ani rusz (2008 r.)

- Co trzeci nastolatek (36%) nie wyobraża sobie dnia bez telefonu komórkowego.
- Prawie co trzeci (27%) na pewno wróciłby się po telefon komórkowy, gdyby zapomniał go z domu.
- Podobny odsetek uczniów (28%), co prawda nie wróciłby po komórkę, ale czułby w związku z tym niepokój.
- Okazuje się, że telefon wykorzystywany jest przez uczniów przede wszystkim do dzwonienia (70%) i wysyłania smsów - odpowiednio (76%)

Stalking („podchody, skradanie się”)

- Fizyczne lub wirtualne zbliżenie się do osoby (prześladowanej), natrętne komunikowanie się z nią wbrew jej woli, formułowanie gróźb, składanie niepożądanych propozycji, deklaracji, często także nachodzenie rodziny lub bliskich.

Stalking

Art.190a.

- Kara do 3 lat pozbawiania wolności za uporczywe nękanie lub wzbudzanie strachu u drugiej osoby;
- 3 lata kary dla podszywających się pod kogoś, wykorzystujących czyjś wizerunek do wyrządzenia określonej szkody;
- Jeżeli osoba zastraszana targnie się na swoje życie – 10 lat pozbawienia wolności;
- Ściganie na wniosek pokrzywdzonego lub prawnego opiekuna.

Polskie prawo Facebooka nie sięga. GIODO jest bezsilny

Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych uważa, że największy na świecie serwis społecznościowy niepoprawnie informuje polskich użytkowników o polityce prywatności.

Umieszczanie zdjęć osób, które nie wyraziły na to zgody wiąże się z możliwością powstania odpowiedzialności za naruszenie prawa do ochrony wizerunku. Szczególną uwagę należy więc zwracać na rodzaj zamieszczanego zdjęcia, biorąc pod uwagę to, czy osoby na nim występujące są jedynie przypadkowym szczegółem jakiejś fotografowanej całości, czy są one osobami publicznymi oraz w jakim charakterze są przedstawione. Biorąc pod uwagę powyższe porady z pewnością unikniemy niepotrzebnych kłopotów z prawem.

Pisz!!!

Ale co?!

Hej!
Jestem Ania!

Mam 16 lat...

Wszechobecny seks

- Internet – nośnik treści erotycznych i podstawowy sposób dotarcia do klienta
- co czwarte zapytanie w wyszukiwarkach dotyczy seksu
- specjalistyczne portale i serwisy ogłoszeń towarzyskich
- komentarze klientów, system ocen usług, cennik
- wirtualne agencje towarzyskie
- sponsorzy
- e-dziewice

Cyberseks wśród nastolatków

- Zaczynają w wieku 12-17 lat (ok. 3% młodych ludzi)

**Inicjacja
seksualna
w sieci**

**Prostytucja
dziecięca**

**Gra
w „słoneczko”**

**Powrót do normalności jest dla nich niezwykle trudny,
a skala zjawiska niestety rośnie**

Seksting – niebezpieczna zabawa

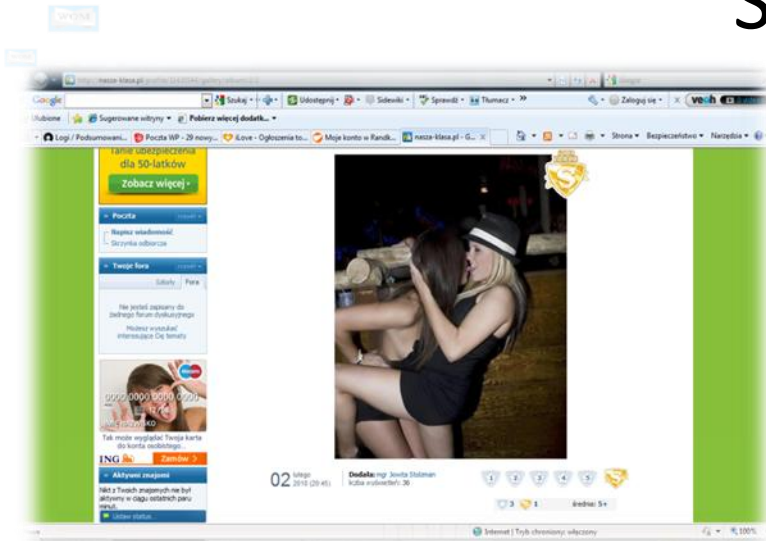
- Wyniki badań przeprowadzonych w różnych krajach są alarmujące: **ponad 40% ludzi w wieku 11 - 18 lat** fotografowało się nago telefonem komórkowym, wysyłając później swoje rozbierane zdjęcia znajomym.

Seksting

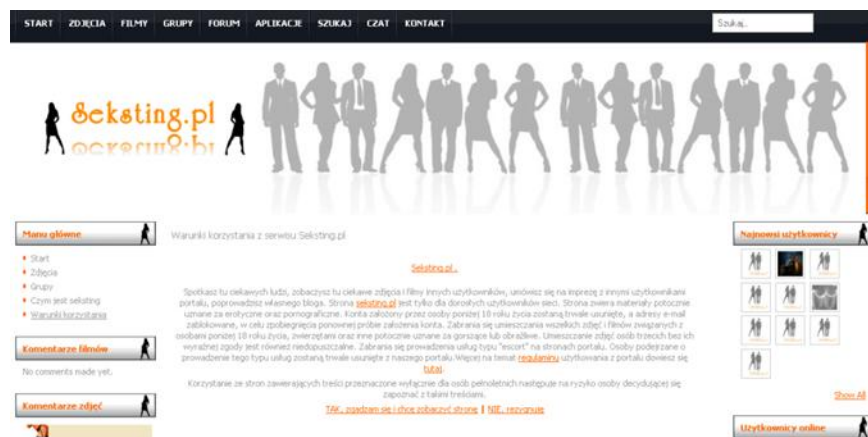
- coraz więcej portali społecznościowych proponuje galerie, do których wkładamy nasze zdjęcia, aby inni mogli je oglądać
- kiedyś to były śmieszne zdjęcia z imprez, teraz wahają się na granicy pornografii
- nastolatki rozsyłają do znajomych bądź publikują w Internecie rozbierane zdjęcia oraz erotyczne filmiki ze swoim udziałem

Seksting

Seksting - nowy portal dla osób lubiących pokazywać swe wdzięki w Internecie. Masz ciekawe, seksowne mniej lub bardziej wulgarne zdjęcia? Wrzuć je na sexting.pl. Pokaż się innym, wymieniaj fotkami, filmami. Dołącz do naszej sexi społeczności.

Uwaga! Portal tylko dla pełnoletnich użytkowników.

Wykorzystywanie seksualne dzieci i młodzieży w Internecie

- prezentowanie materiałów pornograficznych (tekst, grafika, filmy)
- uwodzenie dzieci
- wirtualny seks

„Pozytywna pedofilia” (Misiaczek)

MAŁY KSIĄŻE

DOBRA STRONA PEDOFILII I DZIECIĘCEJ SEKSUALNOŚCI

OD REDAKCJI

PRAWODAWSTWO

NASZE POGLYDY

PUBLICYSTYKA

INFORMACJE

SEKSUALNOŚĆ

HISTORIE ŻYCIA

OPOWIADANIA

HUMOR

KOMIKSY

FOTOGALERIA

RADY I PORADY

ETYKA MEDIÓW

PRZYSZŁOŚĆ

KSIĄŻKA GOŚCI

LINKOWNIA

Start strony: 16.XII.2004

Licznik odwiedzin: 00000095460

Ostatnia aktualizacja: 31.III.2006

Kontakt z redakcją

WOLNOŚCIOWA
TOPLISTA

LIBERALNA TOPLISTA

Top Lista
Anarchistyczna

Przeciwko homofobii

Hippie Blogs

BEZ CENZURY!

„Pozytywna pedofilia”

Łatwo wyrażać
moralne oburzenie
na pomysł oddania
dziecka pod opiekę
pozytywnego pedofila!
Ale czy TY zrobiłeś/aś
coś, aby te dzieci nie
cierpiały z samotności?

Pozwól tym dzieciom
zdecydować, czy wolą
opiekę pełną serca,
miłych pieszczot
i przytulania, czy
chorobę sierocą
w domu dziecka...

Chrońmy siebie, chrońmy dzieci

- Zabezpieczmy komputer (programy antywirusowe)
- Pamiętajmy o silnych hasłach
- Uczmy przestrzegania netykiety
- Przestrzegajmy przed zagrożeniami
- Zablokujmy dostęp do niebezpiecznych stron

Podsumowanie

Korzystanie z komputera i Internetu pod opieką nauczyciela powinno być **bezpieczne** pod każdym względem i przez to nauczyć młodych ludzi bezpiecznego korzystania z komputera i sieci. Powinno nauczyć też młodych ludzi **poszanowania praw autorskich**. To, z kolei, musi to stać się szczególną troską dyrektora i rady pedagogicznej.

Dziękuję za uwagę